

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

POLETJE/SOMMAR 2022

ISSN-2000-2173

Št./Nr 79

Letnik/Årgång 21

Slovenska riksförbundet i Sverige

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSSORD	3
ZAHVALNO PISMO SLOVENSKEGA VELEPOSLANIKA	4
PRESEDNİK IMA BESEDO	7
SLOVENSKI DOM GÖTEBORG	9
SKD FRANCE PREŠEREN, GÖTEBORG	11
SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING	12
PLANİKA – MALMÖ	17
SKD SLOVENIJA, OLOFSTRÖM	18
SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM	19
SKM	22
RECEPTI – RECEPT	27
ŠPORT – SPORT	28
KULTURA – KULTUR	29
V SPOMIN – IN MEMORIAM	31
PISMA BRALCEV	37

Glavni in odgovorni urednici/ huvudredaktörer: **Danni Strazar, Suzana Macuh**

Oblikovalka & slov. lektura / Teknisk redaktör: **Danni Strazar**

Naslovi & lektura šved. besedil / Adresshantering: **Suzana Macuh**

Častna članica uredništva/hedersmedlem: **Augustina Budja Bencek**

Naslov uredništva / Redaktionsadress: **Slovenska riksförbundet i Sverige**

Box 145

731 23 Köping

slovenskoglasilo@gmail.com

E-naslov/E-post:

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 4. septembra 2022!

Skicka era bidrag till Slovenska BLADET senast den 4 september 2022, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSSORD

Oh, to očarljivo poletje! Zame osebno je pomlad v resnici najlepši letni čas, vendar zna biti poletje enako čudovito kot pomlad!

Zame in za mojo družino bo to poletje malo, majčkeno bolj posebno kot prejšnji dve poletji. Po dveh letih hrepenenja in čakanja se bomo končno odpeljali v Slovenijo. Med razglašeno pandemijo (ja, vem, da covid-19 še vedno obstaja) smo se odločili, da ne bomo odpotovali v domovino mojih staršev, saj je bilo omejeno, kaj je mogoče početi in česa ne, zato smo v teh dveh letih ostali na domačem terenu in smo se raje odločili za krajše izlete v bližnjih krajih. Toda zdaj, ko sta družba in svet okrog nas sprostila ukrepe in priporočila, se nam zdi v redu, da odpotujemo. Čeprav Švedska ni bila enako strogo zaprta kot številne druge države, je pandemija pustila sledi. Sama doživljam, da so ljudje previdnejši, se izogibajo množicam in gneči in se držijo bolj sami zase. Pri svojem delu se ukvarjam z delovanji društev in tudi na tem področju opažamo velike razlike, prisotna je previdnost glede dejavnosti društev, zaznati pa je tudi večji upad članstev. Društva se borijo, da bi ohranila

Dragi bralci, bodite previdni – nismo še prispeli do konca in zdaj se precej dobro zavedamo, kako se družba lahko hitro spremeni, od danes na jutri. Vendar pa ne pozabite tudi živeti – čeprav nekoliko prilagojeno, izkoristite dneve, uživajte ob dejstvu, da lahko znova v živo srečujemo bližnje in ljubljene, se previdno objemamo. Naučite se D-vitamina in uživajte v drobnih stvareh vsakdana!

Za vas zapisala Suzana

Sommar, du ljuva sommar! För mig är egentligen våren den bästa årstiden men sommaren kan vara minst lika härlig som våren!

För mig och min familj blir denna sommar lite lite lite mer speciell än de senaste somrarna. Efter 2 års längtan och väntan ska vi äntligen åka ner till Slovenien! Under uttalade pandemin (ja, jag vet att Covid-19 fortfarande existerar) valde vi att inte åka hem eftersom det var begränsat med vad man fick och inte fick göra så under de två åren höll vi oss på hemmaplan och gjorde mindre utflykter i närområdet istället. Men nu, när samhället och omvärlden kunnat lätta på restriktioner och rekommendationer, känns det ok att åka. Även om Sverige inte varit nedstängt så som många andra länder så har pandemin satt sina spår. Jag upplever att människor är mer försiktiga, undviker folksamlingar och trängsel, man håller sig för sig själv. I mitt arbete jobbar jag med föreningslivsfrågor och även där har vi märkt stora skillnader, det finns en försiktighet med sin verksamhet och tyvärr även större tapp av medlemmar. Föreningarna kämpar med att behålla sina medlemmar och bygga upp verksamheten på nytt, även de försiktiga.

Kära läsare, fortsatt vara försiktiga – vi har inte nått slutet än och nu är vi väl medvetna om att samhället kan svänga snabbt, från idag till imorgon. Men! Glöm inte att leva också – aningen anpassat, ta vara på dagarna, på att vi återigen får träffas fysiskt med nära och kära, kramas med försiktighet. Sug åt er av solens D-vitamin och njut av det enkla som vardagen ger!

Skrivet av Suzana

ZAHVALNO PISMO SLOVENSKEGA VELEPOSLANIKA

Drage Slovenke in Slovenci, dragi prijatelji Slovenije na Švedskem,

leto 2022 je za odnose med Slovenijo in Švedsko posebno leto. V njem obeležujemo 30 let od švedskega priznanja Slovenije (15. januar), tri desetletja od vzpostavitve diplomatskih odnosov med državama (29. januar) in s tem tudi tri desetletja prijateljstva in odličnega sodelovanja med dvema sorodno mislečima državama.

Številni Slovenci na Švedskem ste se pred tremi desetletji zbirali na trgih švedskih mest, pred mestnimi hišami ter pred parlamentom v Stockholmu, in švedske politične odločevalce pozivali k mednarodnemu priznanju neodvisne Slovenije. Prepričan sem, da je bila tudi zato Švedska med prvimi zahodnimi državami, ki se je odločila priznati neodvisno Slovenijo. Švedski parlament je to vladno odločitev potrdil že 19. decembra 1991, čeprav je nato uradno priznanje prišlo slab mesec pozneje, 15. januarja 1992, skupaj z večino drugih evropskih držav. Vaša domovina ali domovina vaših prednikov je še vedno hvaležna vsem, ki ste se udeleževali pred tremi desetletji.

Slovenija je hvaležna tudi za vsa vaša dejanja, ki ste jih Slovenci storili kadarkoli v zadnjih treh desetletjih za to, da je sodelovanje med Slovenijo in Švedsko boljše. Slovenija in Švedska sta geografsko oddaljeni državi, češar posledica je zlasti ta, da se Slovenci ne zanimajo za dnevna dogajanja na Švedskem in Švedi ne za dnevna dogajanja v Sloveniji. To gotovo ne velja za nikogar od vas, ki berete te vrstice. Vi poznate obe državi, obe okolji, navade tu in tam, težave tu in tam in najlepše stvari, ki jih obe državi ponujata. Ste posebna vez med državama in pogosto prispevate k temu, da se Slovenci in Švedi bolje poznamo, boljše sodelujemo in boljše razumemo.

Foto: Vadstena, maj 2019

V času svojega veleposlaniškega mandata na Švedskem in še ostalih štirih nordijskih državah sem izpolnil veliko načrtov, ki sem si jih zadal pred prihodom. Posebej sem bil vesel konstantne rasti gospodarskega sodelovanja in novih področij izmenjave izkušenj in znanj, čeprav bi si marsikje želel še tesnejših vezi, na primer pri izobraževanju, digitalizaciji in zelenih rešitvah. Soočen sem bil tudi z veliko nalogami, za katere si nisem mislil, da jih bom moral kadarkoli opravljati znotraj Evropske unije. Večina teh nalog je bila posledica pandemije covida-19.

Ob njenem izbruhu smo pomagali celo pri evakuaciji slovenskih državljanov v domovino – opravilo, ki je običajno bolj povezano z vojnimi območji ali območji večjih naravnih nesreč.

Zaradi pandemije je v Evropi in drugje po svetu zastalo življenje. Številni izmed vas, ki živite na Švedskem, morda od leta 2019 niste bili v domovini, zato ste se sprostitev vseh ukrepov ob začetku leta 2022 tudi v Sloveniji gotovo razveselili. S pandemijo smo se v dveh letih naučili živeti, žal pa je kovidna bolezen nekaterim od vas vzela tudi vaše najdražje. Vsem tistim izrekam iskreno sožalje in sočutje.

V zadnjih dveh tako zelo drugačnih letih smo delo prilagodili tudi na veleposlaništvu. Konzularne in upravne zadeve, ki smo jih lahko, smo urejali na daljavo in svetovali o poteh, ki so omogočile, da se zadeve uredijo čim bolj enostavno. Kolikor se je le dalo, smo stvari digitalizirali oz. so digitalizirane na spletnih straneh slovenskih upravnih enot. Še vedno obstajajo storitve, ki jih ne moremo opraviti na daljavo, med njimi so priglasitve v državljanstva ter izdaja potnih listov in osebnih izkaznic. Predvsem je razlog v tem, da oba osebna dokumenta terjata poleg zajema fotografije in podpisa tudi zajem prstnega odtisa, zato je obisk veleposlaništva oziroma srečanje z mojo kolegico, ki ima pooblastila za konzularne zadeve, neizbežen. Uvedli smo dodatno storitev konzularnih dni v Stockholmu in Göteborgu, kamor bomo hodili dvakrat oziroma enkrat letno za vse tiste, ki konzularnih upravnih zadev ne boste mogli urejati v Sloveniji ali v Kopenhagenu.

Foto: Malmö forum (obeležitev spomina na holokavst), oktober 2021

Pandemija covid-19 je otežila ali onemogočila številna srečanja med predstavniki Slovenije in Švedske in med predstavniki različnih interesov obeh držav, vendar zlasti v okviru Evropske unije pogovori nikdar niso zastali, še več, pandemija jih je celo okrepila. Še dodatno je tesno koordinacijo med državami Evropske unije okrepila vojna, ki jo je proti Ukrajini 24. februarja 2022 začela Rusija.

Vse države Unije so po pandemiji ponovno dokazale enotnost in proti ruskemu režimu uvedle najostrejšje sankcije v zgodovini. Nekaterne države, med drugimi Švedska, so spreminile svojo dolgoletno doktrino, po kateri na vojna območja niso pošiljale orožja. V primeru Ukrajine so ga, da se lahko Ukrajinci borijo proti neizzvani agresiji. Vojna v Ukrajini je prinesla tudi tektonske premike pri tradicionalni švedski politiki vojaških ne-zavezništev. Slovenija švedsko in finsko članstvo v Natu odločno podpira in verjame, da se postopek pridružitve lahko konča v najkrajšem možnem času.

Slovenija je opravila odlično predsedovanje Evropski uniji v drugi polovici leta 2021. Na več področjih, zlasti pri razpravi o prihodnosti Evropske unije in najbolj temeljnih vprašanjih Unije, kamor sodi tudi vprašanje sociale in minimalnih plač v Evropski uniji, področje digitalizacije, zelenega prehoda, migracij in okrevanja po pandemiji, je tesno sodelovala s Švedsko, ki bo na čelu Sveta Evropske unije v prvem polletju 2023.

Povsem ob koncu bi se rad zahvalil vsem vam, s katerimi sem sodeloval v preteklih štirih letih, vsem slovenskim društvom in njihovi krovni organizaciji Slovenski zvezi na Švedskem, za angažma, za vse aktivnosti in zlasti za skrb za slovenski jezik, za govorjeno in pisano besedo, ki je temelj slovenske identitete. Hvala Slovenski katoliški mesiji za duhovno oskrbo vseh slovenskih vernikov. Hvala vsem trem častnim konzulom in hvala vsem tistim, ki jim pride to besedilo pod roke in ste prispevali k temu, da sta Slovenija in Švedska bližje, pa čeprav geografsko še vedno relativno daleč. Slovenci na Švedskem ste najboljši ambasadorji naše lepe dežele.

Avgusta 2022 torej zaključujem svoj štiriletni mandat in se vračam v domovino. Nasledil me bo kolega Mihael Zupančič, ki sem mu že povedal, da se bo zaradi Slovencev na Švedskem morda prav tam počutil najbolj doma. Poleg uspešnega mandata mu želim zlasti, da bi ga sprejeli enako toplo, kot ste mene.

Vsem voščim vesel dan državnosti, 31. rojstni dan slovenske države.

Vaš,

Edvin Skrt, veleposlanik

PRESEDNIK IMA BESEDO

S spoštovanjem najlepše pozdravljam drage rojake, člane društev in Slovenske zveze na Švedskem!

Prihajamo v poletno obdobje, ki se ga vsi veselimo in smo že v pričakovanju prijetnih srečanj, ki jih bo poletje prineslo. In kar je seveda zelo pomembno: da nas ne bodo več skrbeli ukrepi, ki so nas do zdaj omejevali celi dve leti. Vsem je še vedno jasno, da te pandemije še zdaleč ni konec, pa vendarle imamo precej bolj svobodno življenje.

Ob tej priložnosti vam vsem skupaj želim veliko lepih trenutkov in užitkov v poletnih dneh, lepo praznovanje vseh praznikov. Letos smo bili znova zbrani za Binkoštni praznik, ki smo ga proslavili na začetku junija v Vadsteni.

Delo Slovenske zveze je v polnem razmahu, za nami je tudi občni zbor, ki je bil izpeljan v marcu, in sicer s fizično navzočnostjo predstavnikov društev. Občni zbor je bil uspešno izveden in seveda lepo obiskan, Med nami smo gostili veleposlanika RS za Švedsko, njegovo ekscelenco gospoda Edvina Skrta, pridružil se nam je tudi g. Dario Križ, častni konzulat RS iz Lunda, ena od urednic našega časopisa Glasilo, gospodična Danni, in seveda predsedniki ter drugi predstavniki slovenskih društev na Švedskem. Zaradi obveznosti ni bilo med nami rektorja Katoliške misije, gospoda Zvoneta Podvinskega. Na OZSZ prav tako ni bilo predsednika društva Halmstad. Na občnem zboru smo pregledali delo v preteklem letu in postavili nove smernice dela Slovenske zveze za to leto. Ena od pomembnih odločitev je bila, da se vse prisotne rojake, zbrane za vseslovenskem Binkoštnem srečanju v Vadsteni, počasti s hrano. Prav tako je Slovenska zveza počastila vse prisotne na slovenskem srečanju, pripravljenem ob 50. obletnici društva Köping. Ideja te gostoljubne geste je predvsem ta, da bi tako lažje privabili nazaj naše rojake in jih povabili k sodelovanju na srečanja po dolgih dveh letih brez srečevanj. Slovenska zveza bo prav tako prevzela stroške hrane ob praznovanju 50. obletnice delovanja slovenskega društva Stockholm.

Uspešno je bilo izpeljano tudi vseslovensko srečanje, ki je bilo 23. aprila hkrati s 50. obletnico slovenskega društva Simon Gregorčič iz Köpinga. Veselje in lepo vzdušje je trajalo pozno v noč, zadovoljstvo ljudi je bil dokaz, da smo res pogrešali takšna srečanja v preteklih dveh letih. Hvala vsem za dobro vzdušje in družabnost, za sodelovanje in prisotnost na tej zlati jubilejni obletnici slovenskega društva Simon Gregorčič.

Spoštovani vsi rojaki, člani Slovenske zveze, pred nami je čas počitka in letnih dopustov. Vsem skupaj želim res prijeten in razpoložen poletni dopust, uživajte, kolikor se le da, prijetno se spočijte med svojimi najdražjimi ter s prijatelji, vsem tistim, ki se boste na pot podali z avtomobili, pa srečno pot in naj vas varno pripelje, kamor si želite, seveda pa sreč-

no želim tudi vsem tistim, ki se na dopust odpravljate kako drugače. Naj bo dopust prava sprostitev, uživanje in hkrati tudi nabiranje novih moči za naprej.

Alojz Macuh, predsednik SZ/Ordförande Slovenska riksförbundet

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Novice iz Göteborga

Pravkar sem prebrala, da je Göteborg v marcu imel 251 sončnih ur, nazadnje je bilo tako v marcu leta 1983. V aprilu je Göteborg zmagal z 286 sončnih ur, kar je bilo prvič za celotno državo. Suho in sončno, kar ni dobro, ker v takih primerih rado gori, ker je suha trava. V juliju 2018 je zgorelo 25.000 hektarov švedskega gozda. Pozna se, da se klima spreminja. Sedaj smo zadovoljni, zima je postregla z ne pretirano veliko snega, vsaj tukaj v južnejšem delu Švedske ne, in pomlad je več kot dobrodošla, čeprav imajo alergiki probleme zaradi cvetnega prahu.

Korona je malo popustila in smo na starih tirih in tudi življenje se je malo spremenilo.

Delo v društvu, kulturni praznik po maši v Astridsalen s kratkim sporedom in prijetnim klepetom ob kavi in pecivu.

Dan staršev in mamic v marcu, kulturni program in razdelitev rdečih nageljnov mamicam in očetom. Jože je imel seboj harmoniko in smo tudi zapeli.

Občni zbor je potekal 26. marca v Göteborgsrummet, kjer so vsi odborniki ostali v upravnem odboru in tudi predsednik Joze Zupančič je privolil v ponovno izvolitev.

Težko je privabiti medse mlajše člane in tudi veliko starejših

se je polenilo, saj so se zaradi korone kar nekaj časa zaprla vsa vrata.

Smo si pa za jesen zapisali datum, da se srečamo in nekaj skupaj skuhamo. Astridsalen je zasedena po sobotah in nedeljah, zato bo to verjetno v petek, 28. oktobra, kajti kuhamo lahko lahko samo v Astridsalen. Vam še sporočimo.

Nekateri člani našega društva so se udeležili tudi binkoštnega srečanja v Vadsteni. Več o tem je napisano v članku g. Podvinskega (op. uredništva).

V juniju, po končani šoli, se bo veliko ljudi odpravilo na zaslužen dopust v Slovenijo. Nekateri bodo ostali tukaj, nikoli se ne ve, kaj čas lahko prinese. Pazite nase in uživajte doma.

Slovenska generacija postaja vsak dan starejša in bolezen pride in gre. Prišli smo kot mladi, delali, ustvarili družine, zgradili hišo v Sloveniji z namenom, da ostanemo tukaj nekaj let in se potem vrnemo nazaj. Otroci so si ustvarili družine, veliko zakonov je mešanih, in tako smo ostali. Na žalost jih je nekaj tudi že pokopanih in so odšli za vedno. Za vsakega je življenjska pot drugačna in vsak po svoje kroji to pot.

Naši jubilanti:

Julij: Roman Litrop, 50 let

Avgust: Ana Pavlovic, 75 let; Ana Kregulj, 80 let

September: Nina Yngesjö, 75 let

*Prisluhni ti, ki praznuješ.
To voščilo je namenjeno tebi.
Mnogo zdravja in sreče,
vse, po čemer ljudje hrepenimo.
Sonca in rož za vsak dan življenja.
Za rojstni dan vse najboljše želje!*

Babice smo se po dolgem času spet srečale in poklepetale. Sle smo v botanični vrt in se sprehodile po parku, si nato privoščile kosilo in kavo ter se peš počasi odpravile nazaj v mesto. Lepo smo se imele.

Socialna skupina je poslala vsem bolnikom voščilnice z voščilom, naj se hitro pozdravijo, da bodo vedeli, da niso sami. V današnjem času je bolezen hitra ali pa težavna in o tem noče nihče govoriti. Biti pozabljen ali dementen je nekaj najhujšega, kar človeka lahko doleti, bolnik se tega tako ali tako ne zaveda, okolica in družinski člani pa trpijo. Prvi znaki pozabe in izguba orientacije, vendar nihče noče priznati, da je tako, sami izgovori ... Ko se pa se zgodi, da ne najdejo več domov, je pa katastrofa. Ni več miru ne podnevi ne ponoči, zadnji izhod je dom za ostarele. To si prav gotovo starejši ne zaslužijo, saj si jih veliko reklo: »Ko bom v penziji, bom potoval in užival.« Ne čakajte na upokojitev, potujte že sedaj in uživajte, boste imeli vsaj spomine, če se jih boste spomnili, drugače ne bo ničesar.

Vsem želim lep dopust in vrnite se zdravi in zadovoljni. Pazite nase.

Marija Kolar za Slovenski dom

SKD FRANCE PREŠEREN, GÖTEBORG

Prebujamo se v spomladanskem vzdušju z večjimi aktivnostmi in upanjem na aktivnejše sodelovanje, kot je bilo do sedaj. Prešernov dan in dan žena smo praznovali skupaj, in sicer 12. marca 2022 v prostorih PärLAN. S svojo prisotnostjo nas je počastil predsednik Lado Lomšek, ki je pripravil presenečenje in spekel kruh, ki smo ga z užitkom pospravili. Kavico in pecivo nam je pripravila Nevenka P. Hvala!

Udeležili smo se tudi 50. obletnice slovenskega društva Simon Gregorčič v Köpingu, ki jo je pripravil predsednik Slovenske zveze v večjem krogu naših rojakov, ki so prišli iz vse Švedske na čudovito prireditev z glasbo in skeči. Vsi člani društva France Prešeren smo bili izredno zadovoljni z lepim sprejemom in dobro pogostitvijo. Druženje je bilo zelo prijetno in

nam bo ostalo v lepem spominu. V imenu celotnega društva se iskreno zahvaljujemo in upamo še na nadaljnje sodelovanje.

V poletnih mesecih bomo imeli naslednje aktivnosti:

- Na dan državnosti, 18. 6. 2022, pripravljamo piknik v Skatåsu s pečenjem na žaru in z družabnimi igrami ob pomoči naših aktivnih članov.

- 20. 8. 2022 bomo pripravili srečanje 4 generacij društva v Skatåsu, s prostovoljno pomočjo mlajše generacije.

Ker se bližajo dopustniški dnevi, bi vsem, ki potujete v domovino, rada zaželela srečno pot, obilo radosti s svojimi bližnjimi in srečno vrnitev nazaj.

Napisala: Erika Jacobson, foto: Rune Jacobson

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING

OBLETNICA DRUŠTVA

Spoštovani člani Slovenskega društva Simon Gregorčič, še enkrat želim izreči besedo »čestitam« vsem, ki smo bili zbrani, in prav tako vsem tistim, ki niste bili prisotni na naši zlati jubilejni 50. obletnici društva in na srečanju vseh slovenskih rojakov na Švedskem. Želim še dugo let veselja, upanja ter uspehov v prihodnosti v tukajšnjem društvu Simon Gregorčič, prav tako želim še veliko slovenskih srečanj med rojaki.

Leto 1972 je bilo za društvo in njegove člane posebno leto, saj to leto štejemo za začetek organiziranega dela in ohranjanja slovenske kulture v Köpingu in okolici. Začetki delovanja društva so bili zelo skromni, saj ni bilo niti finančnih sredstev in niti prostorov, kjer bi se člani lahko družili. Pa vendar jih je ves čas povezovala dobra volja in optimizem, kot nas povezujeta še danes. Društva nam, članom, pomenijo nekakšno zatočišče, točko, kjer si člani s ponosom ponudimo roko in se tako spodbujamo na življenjski poti delovanja in druženja. Pomembno in spoštljivo je povedati, da so se takratni člani zbirali že leta 1970–1971, vendar po domovih, ker še ni bilo društvenih prostorov.

Spoštovani vsi, predvsem člani slovenskega društva Simon Gregorčič Köping, za vas smo ob 50. letnici društva zbrali zapise o delu društva skozi čas. Objavili smo jih v brošuri, ki je bila na razpolago na dan srečanja. Upam, da ste si vzeli brošuro domov in si jo pregledali in prebrali, saj je v njej veliko lepih in nepozabnih dopisov o delovanju društva skozi celotno obdobje. Če kdo še nima te brošur, jo lahko dobi, saj imamo še na razpolago nekaj števil.

Ob tej priložnosti se želim zahvaliti vsem članicam in članom, ki so in še vedno delujejo v društvu, in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali po svojih močeh.

Verjamem, da bomo tudi v prihodnosti tako uspešni kot do sedaj, saj je cilj društva ustvariti toplo zatočišče za vse, ki nas potrebujejo. Ob tem se vam iskreno zahvaljujem za vse,

kar ste dobrega storili za prehojeno pot društva za naše ljudi, in vam ob tem želim še veliko uspešnega delovanja naprej. Naj 50. obletnica pomeni mejnik in praznovanje za še boljše delo v prihodnosti.

Obenem naj izrečem HVALA vsem, ki ste si vzeli čas in nas obiskali v tako velikem številu. Vsi, ki smo se trudili pri organizaciji, smo bili veseli in zadovoljni ob praznovanju obletnice, zato naj ostane v lepem spominu vsakomur, ki je bil prisoten tisti večer. V mislih so seveda bili z nami tudi vsi tisti člani, ki se iz zdravstvenih razlogov niso mogli udeležiti tega dogodka. Ob tej priložnosti naj veljajo tople besede in pozitivne misli vsem ob branju brošure in seveda Slovenskega glasila, ki prihaja med vas.

Zapisal predsednik društva »Simon Gregorčič« Alojz Macuh (foto: Z. Podvinski)

*Ljudje pogosto iščemo srečo, ker bi radi osrečili sebe in druge,
a resnično srečni smo šele takrat, ko spoznamo takšne ljudi, kot ste vi.*

V imenu društva in v svojem imenu se najlepše zahvaljujem vsem in vsakomur za lepe doživete trenutke, za voščilnice, podarjene rože in darila ob naši zlati jubilejni 50. obletnici slovenskega društva Simon Gregorčič Köping.

Iskrena hvala!

Å föreningens och även mina vägnar vill jag tacka alla för ett trevligt, oförglömligt firande av vår förenings 50 års jubileum. Stort tack!

Po dolgem času smo se zopet zbrali slovenski romarji in prijatelji iz vseh koncev Švedske za binkoštni praznik v središču mesta v Vadstena. Srčno upamo, da se ne bo več ponovila ta huda pandemija in da nam bo ponovno dano sproščeno druženje med nami, rojaki, ob različnih dogodkih.

Dobra volja vedno velja, so govorili modri možje, tako naj ostane tudi za naprej. Potrudili smo se in se tako zbrali v lepem številu za ta binkoštni praznik. Občutki so bili zares nepozabni, vzdušje je bilo sproščeno. Ponosni smo romarji, da nam je dan tako pomemben in blagoslovljen binkoštni dan. Ob tej priliki tudi izrekam lepe čestitke vsem duhovnikom, vsem organizatorjem in vsem romarjem za zelo uspešno 60. obletnico Katoliške misije na Švedskem.

Kot predsednik slovenskega društva » Simon Gregorčič« in predsednik Slovenske zveze na Švedskem si želim, da ostanemo zvesti romarji še naprej. Potrudimo se v društvih in kot posamezniki, da bomo privabili nove slovenske rojake med nas na to lepo binkoštno srečanje in prav tako na različne druge dogodke.

Potrudimo se po svojih močeh in se iz leta v leto podajmo v romarsko mesto k sv. Brigiti Švedski. Seveda pa nas v Vadstena vedno znova vabi tudi naše simbolno drevo, namreč slovenska lipa.

Även i år samlades vi, slovenska och svenska vänner från hela Sverige på vår årliga pingsträff i Vadstena. Som ordförande i föreningen och i riksförbundet hoppas jag att vi håller denna tradition levande i många år framöver. Denna träff betyder mycket för oss alla.

Stort tack till alla som deltagit på alla sätt och vis i Vadstena i år och hoppas på en minst lika trevligt resa igen nästa år.

ORFEUM – LANDSKRONA

SPD ORFEUM

Naše priprave na junij so se začele že pred meseci. V Stockholmu smo namreč znova gostili glasbenika Luka Einfalta in Tomaža Pirnata in 2. junija pripravili predpraznični koncert ob Dnevu državnosti in ob 30-letnici diplomatskih odnosov med Švedsko in Slovenijo. Tokrat je z zakusko naš koncert podprlo veleposlaništvo Republike Slovenije, odgovorno za Švedsko. Resda je težje pripravljati koncerte tik pred poletjem (in tokrat je sledil tudi binkoštni praznični konec tedna), vendar se nas je vseeno nekaj nabralo (kljub odpovedim v zadnjem hipu). Prijetnemu koncertu, na katerem sta nam glasbenika predstavila zanimiv program, je sledilo prijetno druženje ob kavi in pecivu (tudi jabolčni zavitek je bil med tem pecivom).

Prepričani smo, da sta glasba in druženje vedno najboljša kombinacija.

Tomaž in Luka sta se nam v soboto, 4. junija, pridružila tudi v Vadsteni na vseslovenskem srečanju in odigrala na orgle (Tomaž) in Luka na evfonij.

To je tradicionalno srečanje, ki poteka že vrsto let. Ne moremo zanikati, da je bilo to srečanje že včasih – in je še zdaj – eno izjemno pomembnih srečanj Slovencev na Švedskem. Je pač del slovenstva na Švedskem in ima izjemen čar že zaradi tega, ker poteka v čudovitem okolju sredi Švedske ob najdaljšem jezeru Vättern. Na tem srečanju so bili vedno dobrodošli vsi Slovenci, ne gleda na svoja prepričanja (takšna ali drugačna), in vedno je bilo vzdušje izjemno. Tukaj vedno lahko čutiš povezanost med Slovenci, ki ne ugasne in ne izgine, pa tudi če se ne strinjamo v vsem. In iz Vadstene ljudje vedno odhajamo nasmejani in s čudovitimi spomini.

Prihaja poletje – kar precej naših članov se bo odpravilo v Slovenijo. Ne čakajo nas samo dopusti, v Sloveniji bomo z glasbeniki (o tem koncertu smo pisali v decembrski številki) posneli nekaj skladb, Danni pa bo skupaj z mezzosopranistko Klementino Savnik (ki deluje v slovenskem društvu v Stockholmu kot zborovodkinja) nastopili na prireditvi Dobrodošli doma, ki bo letos 2. julija v Novem mestu. Če boste v tistih koncih, ju seveda pridite poslušat in ju pocukajte za rokav.

PLANIKA – MALMÖ

SKD Planika Malmö – junij 2022

Združena Evropa je ukinila večino ukrepov in se pretvarja, kot da korone ni več, čeprav je le-ta še vedno aktivna. Koliko ljudi je zaradi tega umrlo, ne bomo nikoli izvedeli, statistika pa kaže, da v letih 2021 in 2022 ni bistvenega odstopanja od leta 2019. Planika je ponovno odprta, vendar je opaziti, da so ljudje še vedno preplašeni. Vse kaže, da se bomo morali na covid privaditi.

Vsemu navkljub pa se je petnajst pogumnih članov Planike 23. aprila z dvema voziloma podalo na dolgo pot v Köping. Tamkajšnje slov. društvo Simon Gregorčič je praznovalo 50. obletnico, ki so mu pridružili še vseslovensko srečanje. Vsi, s katerimi sem se pogovarjal, so rekli, da je bilo fletno in veselo, kar se da.

Poletne prireditve: Potovanje, romanje v Vadsteno. Kombi je odpeljal v soboto, 4. junija, ob 06. uri z bencinske črpalke Circle-K Derbyvägen, Malmö. Prijave je sprejemala Natali do 22. maja. Ker je bilo dovolj prijav, so se srečanja v Vadsteni udeležili tudi iz Planike.

Planikin piknik bo letos premaknjen predvidoma na 20. avgust. Točen datum, kraj in čas boste našli kasneje na Planikini domači strani www.planika.se Želimo vam prijetno poletje!

Jožef Ficko

Nekaj o najnovejši slovenski politiki, o kateri je napisal Jožef Ficko, je objavljeno pod pismi bralcev.

SKD SLOVENIJA, OLOFSTRÖM

Letos so nam srečanja znova omogočena in 12. marca, za občni zbor, se je zbralo kar lepo število ljudi.

Na občnem zboru smo se dogovorili, da podarimo pet tisoč kron za Ukrajino. Upravni odbor je ostal isti kot prej, novoizvoljeni je le Leon Semprimožnik.

Po občnem zboru se je začelo praznovanje dneva žena. Bilo je prijetno in veselo, člani so se veliko pogovarjali in peli. Naš Vikis je raztegnil svoj meh in nam zaigral, kot zna samo on. Rajali in veselili smo do noči.

12. maja smo se spet zbrali, saj smo pripravili dobro znano balinanje. Žal pa je bilo letos zelo slabo in deževno vreme, tako da smo rajši ostali v društvenih prostorih in se veselo pogovarjali, pa seveda dobro jedli in pili. Tudi zapeli smo še prav posebej naši slavljenki Ivanki Hrabar za njenih lepih 93 let. Še sama je zapela z nami.

4. junija smo se s kombijem odpravili na binkoštno praznovanje v Vadsteno, kjer smo se razveselili znanih obrazov.

Prispevek pripravila: Silvana Stopar

SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM

Klementina Savnik, dirigentka pevskega zbora Triglav, in prihajajoče aktivnosti slovenskega društva v Stockholmu.

S tem prispevkom vas vabimo na prihajajoče dogodke v tem letu. Hkrati vam predstavljamo dirigentko pevskega zbora Triglav, Klementino Savnik, saj vam želimo vzbuditi željo po prepevanju slovenskih, švedskih ter angleških pesmi. Pridružite se pevskega zboru Triglav, ne bo vam žal!

V drugi polovici leta se bodo zvrstili naslednji dogodki:

- v soboto, 18. junija, ste vabljeni na predpoletni piknik v Drottningholm. Poleg prigrizka in pijače bomo poskrbeli za razne športne aktivnosti in nagradni vprašalnik na temo okolja.

- v soboto, 20. avgusta, se srečamo v Bergshamri, kjer bomo poskušali ustreči vsem generacijam. Starejšim bomo pomagali okoli računalniških programov in mobilnih telefonov, želja je bila izražena na občnem zboru. Otroci se bodo kratkočasili z različnimi igrami, risali in igrali na klavir. Za lakoto in žejo bo poskrbljeno.

- v soboto, 17. septembra, se bomo zbrali na enem od stockholmskih kanu klubov in se preizkusili v kajaku na jezeru Mälaren.

- v soboto, 12. novembra, se pa srečamo v hiši občanov v Spångi, kjer bomo praznovali našo 50. letnico društva. Vabljiva glasba pevskega zbora Triglav in slovenskega gostujočega kvarteta Krt iz Stahovice nas bo popeljala v topli, nostalgični in vsekakor veseli večer, ki si ga bomo zapomnili.

Sedaj pa dajemo besedo ***Klementini Savnik***. Veseli smo, da se lahko družimo s takim slovenskim biserom.

"Pojem že od mladih nog. V osnovnošolskih in srednješolskih letih sem bila članica številnih zborov, kot so Mladinski zbor RTV Slovenija, Mladinski zbor Veter in Komorni zbor Škofijske klasične gimnazije v Ljubljani, kjer sem obiskovala gimnazijo. Leta 2009 sem bila po uspešni opravljeni avdiciji tudi članica Svetovnega zbora mladih. Z urami solopetja sem začela pri prof. Barbari Nagode v Glasbeni šoli Vič-Rudnik in pozneje nadaljevala na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana pri prof. Tatjani Vasle. Leta 2010 sem postala članica opernega ansambla SNG Opera in balet Ljubljana ter obenem začela študirati petje na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Leta 2015 sem na Državnem tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije dosegla 2. nagrado. Leta 2016 sem uspešno magistrirala iz petja na Akademiji za glasbo pri prof. Piji Brodnik. Leta 2017 sem se odločila za spremembo v življenju in se udeležila avdicije v Kraljevi operi tu v Stockholmu. Na svoje veliko veselje sem bila sprejeta in se 1. junija 2017 z družino preselila v Stockholm. V operi sem tako zboristka kot solistka. To sezono sem bila solistka v dveh produkcijah: Grimgerde v Wagnerjevi Valkiri pod vodstvom maestra Alana Gilberta, in Marta v operi Jolanta skladatelja P. I. Čajkovskega pod vodstvom maestra Johna Fioreja.

Moji začetki v slovenskem društvu so bili nekako spontani. Rok Ogrin (ki je doma zelo blizu mene in sva hodila v isto osnovno šolo), se je obrnil name in me vprašal, ali bi vodila slo-

venski pevski zbor Triglav. Z veseljem in veliko odgovornostjo sem prevzela vodenje zbora, ki ga opravljam še danes. Včasih je sicer težko uskladiti predstave in vaje v operi z vajami in nastopi zbora, ampak moram pohvaliti svoje pevce, da so zelo prilagodljivi in se trudijo po najboljših močeh, ko jim na vaje prinašam nove in nove skladbe. Trenutno se pripravljamo na mini koncert, ki ga načrtujemo na praznovanju 12. novembra.

Meni in nasploh Slovincem je zborovska glasba zelo pomembna. Če ne bi bilo slovenske zborovske glasbe, se tudi slovenski jezik in kultura ne bi ohranila. Enako velja tudi danes. Preko slovenske pesmi se ohranja slovenski jezik in spoznava slovenske običaje. Dokler bo zbor v Stockholmu, potem se nam ni treba bati, da bi slovenski jezik počasi izginil. A vendar nas je v zboru malo, trenutno okoli 10, zato smo bolj vokalna skupina kot pa zbor. Marsikdo nas rad poslušar, a malokdo se opogumi in pride na vaje. Naj bo to mogoče prošnja za v prihodnje. Tisti, ki bi radi prepevali z nami, lepo vabljeni. Vaje bodo od septembra naprej ob sredah od 17.30 dalje v prostorih Sensusa na Medborgarplatsen. Za več informacij se lahko obrnete name preko Facebooka ali preko Slovenskega društva v Stockholmu. Še enkrat lepo vabljeni."

Klementina Savnik, dirigent av Triglavkören, och aktiviteter av Slovenska föreningen i Stockholm

Med den här artikeln bjuder vi in dig till kommande evenemang under innevarande år. Samtidigt presenterar vi dirigenten av Triglavkören, Klementina Savnik och vi vill väcka din lust för att börja sjunga slovenska, svenska och engelska sånger. Gå med i Triglav-kören, du kommer inte att ångra dig!

Följande evenemang kommer att äga rum under andra halvåret:

- Lördagen den 18 juni bjuds du på försommarpicknick på Drottningholm. Förutom tilltugg och dryck kommer vi att anordna olika sportaktiviteter och en tipspromenad på temat miljö.

- Lördagen den 20 augusti träffas vi i Bergshamra där vi ska försöka tillgodose alla generationer. Vi ska hjälpa våra äldre med datorprogram och mobiltelefoner, detta önskemål uttrycktes på föreningens årsmöte. Barnen kommer att spela olika spel, rita och spela piano. Det kommer att finnas mat och dryck.

- Lördagen den 17 september samlas vi hos en av Stockholms kanotklubbar och testar kajakpaddling på Mälaren.

- Lördagen den 12 november träffas vi på Folkets hus i Spånga där vi firar föreningens 50-årsjubileum. Triglavkören inbjudande musik och den slovenska gästkvartetten Krt från Stahovica välkomnar oss till en varm, nostalgisk och säkert glad kväll som vi kommer att minnas.

Nu lämnar vi över ordet till ***Klementina Savnik***. Vi är glada över att ha en sån pärla i slovenska föreningen.

"Jag har sjungit sedan jag var ung. Under min grundskola och gymnasietid var jag medlem i många körer, till exempel ungdomskören i RTV Slovenien, ungdomskören Veter och

kammarkören vid Diocesan Classical Gymnasium i Ljubljana, där jag gick på gymnasium. 2009, efter en lyckad audition, blev jag också medlem i World Youth Assembly. Jag började med solosånglektioner med prof. Barbara Nagode vid Vič-Rudniks musikskola och fortsatte senare vid Ljubljanas musik- och balettkonservatorium med prof. Tatjana Vasle. 2010 blev jag medlem i operaensemblen SNG Opera and Ballet Ljubljana och började samtidigt studera sång vid Musikhögskolan i Ljubljana. 2015 kom jag på andra plats vid den nationella tävlingen för unga musiker i Slovenien. 2016 avslutade jag framgångsrikt min magisterexamen i sång vid Musikhögskolan med Prof. Pija Brodnik. 2017 bestämde jag mig för att göra en förändring i mitt liv och provspelade på Kungliga Operan här i Stockholm. Till min stora glädje blev jag antagen och den 1 juni 2017 flyttade jag och min familj till Stockholm. På operan sjunger jag i kören och även som solist. Den här säsongen var jag solist i två produktioner: Grimmerde i Wagners Valkyrie under ledning av maestro Alan Gilbert och Mart i operan Jolant av kompositören P.I. Tchaikovsky under ledning av maestro John Fiore.

Min början i det slovenska föreningen i Stockholm var på något sätt spontan. Rok Ogrin (vi bor nära varann och vi gick i samma grundskola) kontaktade mig och frågade om jag ville leda den slovenska kören Triglav. Med glädje och stort ansvar tog jag över ledarskapet för kören, vilket jag gör än idag. Ibland är det svårt att förena mina framträdanden och repetitioner i operan med körens men jag måste berömma mina sångare för att de är väldigt flexibla och gör sitt bästa när jag tar med nya låtar till repetitionerna. Vi förbereder just nu en minikonsert som vi planerar inför firandet den 12 november.

Körmusik är väldigt viktig för mig och för slovens i allmänhet. Om det inte vore för slovensk körmusik hade det slovenska språket och kulturen inte bevarats. Detsamma gäller idag. Genom slovenska sånger bevaras det slovenska språket och slovenska seder lärs in. Så länge kören i Stockholm finns behöver vi inte frukta att det slovenska språket sakta försvinner. Däremot är vi få i kören, för närvarande runt 10 så vi är mer som en sånggrupp än en kör. Många gillar att lyssna på oss men få vågar komma på repetitionerna. Låt detta vara en önskan för framtiden. De som vill sjunga med oss är varmt välkomna. Repetitionerna kommer att hållas varje onsdag kl.17.30 från september i Sensus lokaler på Medborgplatsen. För mer information kan du kontakta mig via Facebook eller via slovenska föreningen i Stockholm. Du är varmt välkommen."

Napicali/skrivet av Klementina Savnik in/och Mirjana Grujic

SKM

Zlati jubilej SD Simon Gregorčič iz Köpinga

V soboto pred Belo nedeljo, oziroma pred nedeljo Božjega usmiljenja, torej 23. aprila 2022, je bilo v Köpingu zelo praznično in veselo, saj so se rojaki z različnih koncev južne Švedske zbrali na slovesnosti SD Simon Gregorčič, ki ga že 30 let skrbno vodi Alojz Macuh, ki je tudi predsednik Slovenske zveze na Švedskem. Društvo ima bogato zgodovino delovanja na različnih področjih kar se tiče druženja, povezovanja, različnih društvenih aktivnosti, tudi in predvsem pri grajenju in ohranjanju slovenske identitete s pomočjo pouka slovenskega jezika, gojenja slovenske kulture in običajev, slovenske pesmi ter slovenske vernosti, ki prihaja do izraza pri nedeljski sv. maši četrto nedeljo v mesecu. So pa tudi pri romanju v Vadsteno vselej v veliko pomoč pri delu, ko izvedemo srečanje v dvorani. Vselej so pripravljene pomagati in srčno se jim zahvaljujem za vso podporo.

Zlatega jubileja društva Simon Gregorčič se je udeležil tudi slovenski veleposlanik iz Kopenhagna na Danskem, njegova Eminenca g. Edvin Skrt s svojo življenjsko sopotnico Klavdijo Petrica, praznovanja pa se je seveda udeležil tudi Zvonko Podvinski, rektor Slovenske katoliške misije Göteborg na Švedskem. Posebni gostje tega srečanja so prispeli iz Slovenije, to so trije člani ansambla Zadetek ter citrarka Tanja Zajc Zupan s pevko Tejo Saksida. Program pa sta vodili in povezovali Ana Zupan ter Simona Macuh. Veleposlanik g. Edvin Skrt je v imenu ministrice gospe Helene Jaklitsch z Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu slovenskemu društvu Simon Gregorčič v Köpingu ob praznovanju zlatega jubileja predal posebno plaketo. Prav tako je tudi Alojz Macuh osebno prejel posebno plaketo od ministrice iz rok g. veleposlanika za 30 let zvestega vodenja SD Simon Gregorčič iz Köpinga, z željo da še naprej vodi društvo, ki je eno najbolj aktivnih slovenskih društev na Švedskem. Lojze, bodite še naprej motor in srce društva ter srečno roko pri izvolitvi upravnega odbora društva in veliko dobrih sodelavk ter sodelavcev. Bog vas živi še na mnoga blaga leta in naj vas vse, ki ste odgovorni za društveno življenje obilno blagoslavlja pri odgovornem delu ter poslanstvu. Naj živi slovenstvo v Köpingu in na Švedskem! Bogu hvala za tako bogato in pestro zgodovino vašega društva!

VADSTENA 2022 – 60–LETNICA SLOVENSKE KATOLIŠKE MISIJE GÖTEBORG NA ŠVEDSKEM

Na binkoštno soboto 4. junija 2022 se je pri Sv. Brigiti Švedski in na praznik Sv. Marije Elizabete Hesselblad - obnoviteljice njenega reda (goduje 4. junija), ki je pripeljala sestre Sv. Brigite Švedske nazaj v Vadsteno, - zgodila zahvalna sv. maša ob veličastnem jubileju, ki jo je vodil tukajšnji škof Anders kardinal Arborelius. V dar ob jubileju naše misije je prejel in med bogoslužjem imel na sebi slovenski kardinalski mašni plašč, ki ga je naredila gospa Bernarda Filipič iz Slovenije, in na katerem so prave čipke. Na prvi strani so tri krone: Materne Božje, Sv. Brigite Švedske ter Sv. Erika, ki jih je oblikovala Birgitta Gelotte iz Göteborga. Na zadnji strani pa je k okrasitvi s simbolom Sv. Duha in ostalima simboloma pripomogel akademski slikar Lojze Čemažar iz Ljubljane. Čudovit dar, ki ga je z mitro dopolnil nad-

škofov tajnik Boštjan Prevc. Somaševala sva Jožef Drolc, nekdanji narodni dušni pastir, in sedanji narodni dušni pastir Zvone Podvinski. Oba prisotna narodna dušna pastirja – če seštejemo skupaj njuna leta službovanja na Švedskem - sta med rojaki 45 let, kar je dve tretjini od skupnih 60 let, odkar slovenski dušni pastirji delujemo med rojaki na severu Evrope oziroma v tej skandinavski deželi. Deset let od začetka ustanovitve slovenske misije je bil tukaj Jože Flis, ki je iz Pariza prišel med rojake, da bi jih zbral, imel sv. mašo v maternem jeziku, jih poiskal in jih med sabo povezal v narodno skupnost. Pet let pa je na Švedsko prihajal p. Janez Sodja, ki je leta 1974 prvič zbral rojake v Vadsteni. Tako so se začela binkoštna romanja in srečanja rojakov pri sv. Brigiti Švedski. Seveda so nastala z namenom, da bi gradili in ohranili svoj materni jezik, krščansko vero živeli tudi v tujini ter na temelju krščanskih in narodnih vrednot ter običajev ohranjali slovensko identiteto. Kdor namreč spoštuje svoje, bo spoštoval tudi tuje in se integriral v družbo, v kateri je našel svoj novi dom in s tem svojo drugo domovino.

Škof Anders Arborelius je med drugim povedal tudi te misli: da smo Slovenci zgled za druge. Izrazil je veselje, da je lahko z nami praznoval tako visoki jubilej.

Rekel je tudi, da je procesija pomembna zato, da lahko drugim pokažemo našo trdno vero in da je Vadstena tisti kraj, ki povezuje Slovence na Švedskem in kjer ima svoje središče tudi Sveta Brigita.

Letošnji gostje tega jubilejnega srečanja so bili: naš veleposlanik Njegova Ekscelenca g. Edvin Skrt s svojo življenjsko sopotnico g. Klavdijo Petrica. Veleposlanik g. Edvin Skrt je v imenu gospe Dr. Helene Jaklitsch, ministrice in s tem v imenu Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu slovenski katoliški misiji Göteborg ob praznovanju častitlivega 60. jubileja predal posebno plaketo kot priznanje in zahvalo za neprecenljiv prispevek h krepitvi slovenske narodne zavesti, jezika, kulture in vrednot za predano duhovno oskrbo slovenske skupnosti na Švedskem. Prav tako je gospa ministrica Dr. Helena Jaklitsch preko našega veleposlanika Edvina »švedskemu vagabundu za Gospoda« podelila priznanje in zahvalo za desetletja dolgo požrtvovalno delo in skrb na področju duhovne oskrbe,

s čimer je neprecenljivo pripomogel k ohranjanju slovenske verske, narodne in kulturne identitete med rojaki na Švedskem.

Naš veleposlanik g. Edvin je pri slovenski lipi med drugim povedal, da lipa ni samo slovenski narodni simbol, temveč tudi drugih slovanskih narodov. Med njimi tudi Ukrajine, ki je skoraj hkrati s Slovenijo nastopila pot samostojnosti in državnosti. Ob slovesu iz Švedske je g. veleposlanik povedal, da je obiskal številne politične osebnosti in se jim zahvalil za priznanje slovenske samostojnosti. Povedal je, da so neumorni slovenski protesti na Švedskem, kjer so bili Slovenci še kako opaženi, izjemno pomagalo k priznanju slovenske državnosti, saj je bila Švedska ena prvih držav Evrope, ki je rekla DA samostojni Sloveniji. Ko smo zapeli Lipa zelenela je, ki je bolj žalostinka, smo mislili pozitivno, ko gre za vojno v Ukrajini, ki trpi zaradi vojne. Veleposlanik je obljubil, da se bo tudi takrat, ko ne bo več veleposlanik, rad vračal k slovenski lipi, da bo preveril, kako ji gre in jo zalil. Iz leta v leto naj jo Slovenci na Švedskem dobro zalivajo, da bo rasla še naprej. Med drugim nas je tudi nagovoril, da naj poskrbimo, da bodo tudi naslednje generacije Slovencev na Švedskem govorile slovenski jezik in s tem gradile slovensko identiteto.

Posebni gostje iz Slovenije so letošnji jubilej počastili in odigrali izredno vlogo pri sv. maši: organist Tomaž Pirnat ter evfonist Luka Einfalt. Seveda pa so nosili težo dneva »srebrnik Doriji, torej kvintet Dori, ki so že pri sestrah na vrtu in kasneje v praznični dvorani, tako kot samo oni znajo, po »dorijevsko« poskrbeli, da je bilo praznovanje še posebej veličastno in slovensko. Član ansambla Boris je med drugim priskrbel slovenske krajnske klobase, ki jih je Katarina Zupančičeva, ob pomoči Neli Trontelj ter Silve Horvatove delila pri sestrah na vrtu. Hvala pridni Kristini Majer Čok.

Hvala gospe Nataši iz Slovenije za čudovito orehovo potico, ki so jo rojaki po večerji uživali v dvorani in jo je Boris z veseljem pripeljal med rojake na Švedsko. Slovensko je slovensko, pa naj reče kdor kar koli hoče. A veste, zakaj je bila potica tako dobra? Ker se je peljala skupaj s frajtonarco in ostalimi instrumenti, ki so ji igrali na poti. Gospa Terezija Slačkova iz Slovenske Bistrice je napekla veliko domačih keksov, ki so nas spominjali na naše otroštvo. Pa tudi rojakinje s Švedske so obogatile romanje in praznovanje s svojim bogatim izborom peciva, da je bil praznik še lepši. Gostom iz Slovenije se je v Vadstenu pridružila tudi naša zvesta romarka Danica Dyllong iz Nemčije. Za fotografije je poskrbel Lars-Olof Nilsson iz

Jönköpinga, ki je s sabo pripeljal romarje, med drugim svojo ženo Karolino, ki je bila edina oblečena v narodno nošo.

Za vino in ostalo pijačo so poskrbeli Alojz Macuh, predsednik Slovenske zveze ter predsednik SD Simon Gregorčič iz Köpunga ter gospa Marija Makova iz našega oltarnega občestva iz Jönköpinga. Ja, kaj bi seveda brez hrane, za kar so poskrbeli Boštjan Pristovnik iz Köpunga, ki je spekel vso meso za praznično večerjo ter pridne roke naših mam iz Göteborga, gospa Silva Horvat in Sigrid Lomšek, ki so pripravile krompirjevo salato. Človeku je prijetno pri srcu, ko ljudje povedo, da je bila večerja zelo okusna. Hvala Boštjanu Pristovnik, ki je pripravil večerjo in njegovi ekipi, ki je pomagala večerjo postreči pri mizah ter vsem ostalim, posebej Suzani Macuh, za vso pomoč v ozadju, da je tudi plačilo hrane, pijače in tombole bilo olajšano s pomočjo Swisha.

Ampak, brez programa v dvorani in ob tako visokem jubileju pač ne gre. Voditelja sta bila Danni Stražar in Zvone Podvinski. V programu so nastopali: kvintet Dori, ki je zaigral in zapel nekaj skladb, pa Viktor Semprimožnik s sinom Leonom, ki sta zapela in zaigrala nekaj skladb, Luka, Tomaž in Danni so nastopili z Bariton polko, skupina žena iz Stockholma: Danni (spremljava s kitaro), Klementina, Olga in Dana pa s pesmijo Moja mati kuha kafe.

Hvala Silvani, Danni, Nataliji in vsem ostalim, ki ste organizirali prevoz romarjev v Vadsteno, kakor vsem ostalim, ki ste prišli s svojimi avtomobili. Vašemu »švedskemu vagabundu za Gospoda« je bilo kar tesno pri srcu glede letošnje Vadstene in jubileja SKM. Kar nekaj neprespanih noči je bilo za njim, a vendar se je z vašim velikodušnim sodelovanjem in pomočjo vse zgodilo v najlepšem redu. Kolikor sem slišal, so bili rojaki izredno veseli, hvaležni in predvsem zelo zadovoljni. Sveti Duh torej deluje tako in drugače. In tam, kjer je vzajemna pomoč, tam se človek prijetno počuti. Posebej še ob g. Jožefu Drolcu, ki mi je ves čas stal ob strani in mi je bil v veliko oporo. Koliko lepih srečanj z njim in obujanja spominov na njegova leta duhovne oskrbe med rojaki na Švedskem, kakor tudi na Norveškem in na Danskem.

Vsem vam, dragi romarji srčna hvala, ki ste od blizu in daleč prišli v Vadsteno, da smo skupaj praznovali z zahvalno sv. mašo, tako pri sestrah kot potem v dvorani. Hvala našemu škofu Andersu Arboreliusu ter njegovemu pomočniku Magnusu Anderssonu za praznično sv. mašo, kjer nam je škof Anders spregovoril o pomenu Sv. Duha v sedanjem življenju. Kot je Sv. Duh oblikoval v srednjem veku življenje in delo Sv. Brigite Švedske, je kasneje vodil v življenju tudi Sv. Marijo Elizabeto Hesselblad, ki je obnovila red sester Sv. Brigite Švedske in jih je po reformaciji ponovno pripeljala nazaj na Švedsko ter drugod po svetu. Tako smo tudi mi vsi prisotni povabljeni, da se damo voditi Sv. Duhu, kot je vodil apostole, ki so pogumno oznanjali evangelij, ki so ga razumeli ljudje različnih jezikov. Govoriti tudi danes jezik Sv. Duha, ki je jezik ljubezni in ki zedinja ljudi vseh krajev in časov. Hvala za gostoljubje sestram Sv. Brigite Švedske, ki so nam ponovno dale na razpolago svojo cerkev za zahvalno sv. mašo in vrt, kjer je bil prvi del druženja ter veselja, pesmi in čindare.

Velika hvala slovenski skupnosti iz Köpunga, ki je prevzela velik del dela in odgovornosti za dobro počutje, Misijskemu pastoralnemu svetu iz Göteborga, posebej Katarini Zupančič in njenim pomočnicam, ki so ostale doma, a so pomagale na svoj način: Sigrid Lomšek,

Mariji Kolar, posebej pa Silvi Horvat, Kristini Majer Čok za strežbo in mladima pomočnikoma Neli Trontelj in Martinu Zupančiču, ki sta stregla pijačo ter atu Jožefu, ki je v procesiji nosil križ. Boštjan Pristovnik, Alojz in Suzana Macuh, Alojz Meglič, hvala vam za pomoč pri tomboli. Hvala Mileni Černeck za dve veliki sliki, ki sta bili prva in druga nagrada tombole za misijonarja Toneta Kerina. Nabirka pri sv. maši in tombola ter vaši velikodušni darovi preko Swisha bodo v veliko pomoč našemu misijonarju na Madagaskarju. Hvala vsem in posameznikom za pecivo in vino ter vse ostale darove za tombolo. Hvala tudi g. Edvinu Skrtu za vino, s katerim smo nazdravili ob njegovem končanju službe veleposlanika v Skandinaviji.

Hvala imenovanim in neimenovanim, vsem ki ste pripomogli, da je bila letošnja jubilejna Vadstena enkratno doživetje in »visoka pesem slovenstva« ob 60 letnici naše katoliške misije na Švedskem. Z nami so bili posebej duhovno povezani Dori Pečovik iz Berlina, David Taljat in njegovi romarji iz Švice ter g. Janez Pucelj iz Munchena in seveda ID Slovenija v svetu, kakor tudi Matjaž Merljak z Radia Ognjišče.

Krona na jubilejno praznovanje pa je seveda naša dosedanja ministrica dr. Helena Jaklitsch in z njo Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, seveda pa tudi Slovenska zveza na Švedskem, saj so vsi skupaj finančno podprli to praznovanje, da smo ga mogli z njihovo pomočjo uresničiti na poseben način. Prav tako hvala predsedniku Slovenske zveze Alojzu Macuhu za vso pomoč v Vadsteni, seveda pa tudi zahvala Slovenski katoliški misiji Göteborg na Švedskem ob 60-letnici obstoja in delovanja SKM od 1962 - 2022, za vse zasluge in za ohranitev slovenskega jezika, vere ter druženja slovenskih rojakov za binkošti v Vadsteni na Švedskem.

Bogpovrni vsem vam, ki ste z nami praznovali! Obilje Božjega blagoslova ter varstva Kraljice Slovenije, Sv. Brigite Švedske, Sv. Marije Elizabete Hesselblad ter bl. A. M. Slomška!

Dragi rojaki, dragi gostje, hvala vsem, ki ste me ob vsej preizkušnji in skrbi prijetno presenetili. Misijski pastoralni svet in pomočnice ter pomočniki, z zaupanjem gremo v naslednje desetletje.

vaš hvaležni švedski vagabund za Gospoda

RECEPTI – RECEPT

Detta recept har säkert varit med förr men det är absolut värt att publiceras igen, så gott blir det!

Seg rabarberkaka

Detta behöver du:

200 g smör

4 ägg

5 dl strösocker

5 dl vetemjöl

3 tsk vaniljsocker

4 stjälar rabarber

2 msk florsocker, ca

Så här gör du: Sätt ugnen på 200 grader. Smält smöret och låt det svalna. Vispa ägg och socker pösigt och håll sedan i smöret. Vänd ner mjöl och vaniljsocker och rör om till en jämn smet. Bred ut smeten i en långpanna klädd med bakplåtspapper. Ansa rabarbern, skär den i små bitar och sprid ut dem över smeten. Ställ in kakan i mitten av ugnen och grädda i 20-25 minuter.

Låt kakan svalna något, pudra sedan över florsocker och skär upp den i bitar.

Ta recept ste zagotovo že kdaj zasledili, vendar si prav zares zasluži ponovno objavo, saj je pecivo izredno dobro!

Sočno pecivo z rabarbaro

Potrebujete:

200 g masla

4 jajca

5 dl sladkorja

5 dl moka

3 čž vaniljevega sladkorja

4 stebila rabarbare

2 jž sladkorja v prahu (približno)

Postopek:

Pečico ogrejte na 200 stopinj. Stopite maslo in pustite, da se ohladi. Penasto umešajte jajca in sladkor, nato pa v zmes vlijte maslo. Previdno vmešajte moko in vaniljev sladkor ter mešajte, dokler ne dobite gladke zmesi. Razporedite jo po večjem pekaču, obloženem s peki papirjem. Očistite rabarbaro in jo narežite na majhne koščke ter jih razporedite po zmesi. Pecivo pecite v srednjem delu pečice približno 20 do 25 minut.

Pustite, da se nekoliko ohladi, nato pa potresite s sladkorjem v prahu in jo razrežite na koščke. Dober tek! (foto: Suzana)

Ultimate frizbi od Slovenije do Stockholma

Ni samo Maribor tisti, ki slovi po ultimate frizbi športu, Rok Ogrin in Brina Dokl sva Slovenca, ki v Švedski prestolnici s klubom Solklar osvaja turnirje. Drugi vikend v aprilu, 9. in 10. aprila je v Stockholmu potekal začetnikom prijazen turnir "StackUp". Solklar je na turnir poslal kar dve ekipi. Domačina sva igrala v isti ekipi, s katero sva si skupaj s soigralci priigrala zmago. Skupno smo odigrali šest tekem, štiri v soboto in dve v nedeljo. Po prvih dveh nesrečnih porazih smo se ujeli in zmagali na vseh naslednjih tekmah. Čeprav treniramo skupaj, smo zaradi vse večjega povpraševanja po pridružitvi klubu in treningih ob različnih časih in različnih dvoranah igrali skoraj prvič kot celotna ekipa šele na turnirju. Ne samo, da smo med devetimi začetnimi ekipami iz celotne Švedske postali prvaki, prisvojili smo si tudi "spirit" nagrado, kar pomeni, da smo po mnenju drugih ekip imeli dober ekipni duh, igrali pošteno in brez večjih prekrškov. Ultimate frizbi je namreč šport brez sodnika. Dolžnost igralcev je poznavanje pravil. Prav tako je brezkontakten šport, ki širi ekipni duh. Velik poudarek je na poštenosti, komunikaciji, tudi poznavanju pravil. Vsaka ekipa ima namreč kapetana in še t.i. spirit kapetana. Po vsaki tekmi se obe ekipi srečata v krogu, kjer spirit kapetana iz obeh ekip podata mnenje o tekmi. Lahko podajo mnenje o tem, kaj je bilo dobro, slabo, kaj lahko nasprotna ekipa popravi, izboljša. Nato se vsako ekipo oceni v 5 kategorijah: poznavanje pravil, poštenost, pozitiven odnos, telesni stik in komunikacija na lestvici od 0 do 4. Vmesna ocena za vsako kategorijo je 2, vse, kar je nad ali pod tem je lahko dober ali slab znak. Osnovna pravila frizbija so: ko imaš frizbi v roki, ne smeš narediti dodatnih korakov, drugo pravilo pa je, da se ob igri zabavaš. Pomembno je sodelovanje, skupnost, ekipni duh. V finalu je Solklar igral proti ekipi iz istega kluba, ki si je prav v namen turnirja nadela ime Klarsol. Domov smo tako odnesli vse možne zmage. Po vseh napornih tekmah si seveda zaslužimo oddih. Na srečo smo v nedeljo zaključili že ob 14. uri. Neverjetno je bilo videti na kupu toliko ljudi, ki so zabavni, preprosti, zgovorni, prijazni in imajo strast do iste stvari, v tem primeru ultimate frizbija. Po sobotnih igrah smo z namenom, da se z drugimi ekipami bolje spoznamo, organizirali tudi piknik, kjer so vsi igralci prinesli svojo hrano, se družili, pogovarjali, izmenjevali znanje, trike in druge dogodivščine. Vsekakor se bova še naprej trudila širiti pravi športni odnos in ekipni duh frizbija po Skandinaviji kot doma. Do takrat pa ... gremo trenirat, da mogoče kdaj vržemo frizbi preko morja, naravnost od Stockholma do Ljubljane.

Napisala: Brina Dokl

OJ, TRIGLAV, MOJ DOM

Prispevek je posredovala Augustina Budja.

Malo je pesmi, ki bi se take, kot so bile napisane, ohranjale desetletja ali celo stoletje. Gotovo ni Slovenca, ki ne bi poznal znamenite in priljubljene pesmi Oj Triglav, moj dom, ki je nekakšna himna slovenskih gornikov in planincev. To je pesem, ki jo Slovenci pojemo že celo stoletje. Redki pa vedo, da je besedilo te pesmi napisal Slovenec, ki se je rodil na robu Slovenskih goric, na Ptujski Cesti pri Gornji Radgoni, ki verjetno celo nikoli ni bil na Triglavu. Mnogi nehote avtorstvo pesmi pripisujejo znanemu slovenskemu domoljubu župniku Jakobu Aljažu iz Dovij na Gorenjskem, ki je pesem uglasbil.

Kot so pokazale raziskave, je besedilo pesmi Oj, Triglav, moj dom, bilo prvič objavljeno 1894. leta v rokopisnem bogoslovnem glasilu Lipica v Mariboru. Avtor pesmi se je tedaj pod objavljeno pesem podpisal s psevdonimom Slavin. Drugič je bila pesem objavljena leta 1895 v dijaškem listu Zora. Tedaj je prišlo besedilo pesmi v roke župniku Jakobu Aljažu. Bila mu je zelo všeč, zato jo je v letu 1896 uglasbil. Še istega leta je bila pesem Oj Triglav, moj dom, prvič javno zapeta. S to pesmijo so tedaj popestrili odprtje triglavske kočice na Kredarici. Od tedaj so ljubitelji slovenskih gora vzeli pesem za svojo in je danes skorajda himna slovenskih planincev.

Tedaj Jakobu Aljažu, in še dolga desetletja tudi javnosti ne, ni bilo znano ime avtorja tega lepega in sedaj pravzaprav »večnega« besedila. Po zaslugi raziskovalcev, zlasti prispevka Slavka Kljarja v knjigi Cirila Ambroža Prlekija, ki je izšla ob 100-letnici Planinske zveze Slovenije leta 1993, je bilo javnosti sporočeno, da je bil avtor besedila pesmi Oj Triglav, moj dom, Matija Zemljič. Ob njegovi, torej avtorjevi, smrti 26. julija 1934 pri Sv. Tomažu pri Ormožu, je bilo v nekrologu, ki ga je objavil eden izmed tedanjih slovenskih dnevnikov, zapisano: »Danes ob 9.00 dopoldne se je kot truden popotnik odpočil po mnogih zemeljskih naporih in mirno zaspal v Gospodu 62-letni priljubljeni marijanski pesnik velč. g. Matija Zemljič, duh. svetnik in župnik pri Sv. Tomažu nad Ormožem. Pogreb preblagega pokojnika bo v soboto ob pol 10.00 dopoldne pri Sv. Tomažu nad Ormožem.«

(*Op. uredništva Slovenskega glasila: članek je v izvorniku, objavljenem v Slovenskih novicah leta 2004, veliko daljši, zaradi prostorske stiske smo ga bili primorani skrajšati.)

Naj ob koncu prispevka povemo, da smo o avtorju pesmi povpraševali tudi naključne mimoidoče. Ni ga bilo odraslega človeka, ki pesmi ne bi poznal, vendar ni nihče vedel, kdo je besedilo napisal. Bili so taki, ki so pesem pripisali Jakobu Aljažu, ki je, kot smo že omenili, pesem sicer uglasbil. Ko smo pri Sv. Tomažu obiskali tamkajšnjega župnika Stanka Matjašeca nam je povedal, da je slišal za avtorja pesmi, obenem pa je takoj pogledal v arhiv in nam postregel z ročno pisano župnijsko kroniko, kjer je v njej vpisan nekrolog ob njegovi smrti. Posredoval nam je fotokopije dveh člankov v tedanjih slovenskih časopisih, napotil pa nas je tudi na pokopališče, kjer smo posneli skupni grob na tamkajšnjem pokopališču pokopanih duhovnikov. Na nagrobni plošči je tudi ime župnika Matija Zemljiča, ki je kot župnik 30 let, do svoje smrti, vodil župnijo Sv. Tomaža pri Ormožu. /Ludvik Kramberger

SLOVENSKE KNJIGE NA ŠVEDSKEM

Knjižnica s knjigami v različnih jezikih je spet odprta, vendar na drugi lokaciji. Prej je bila na Odenplanu, zdaj pa je v knjižnici na Kungsholmnu, v Kungsholmens bibliotek, S:t Eriksgatan 33 v Stockholmu. Slovenske knjige so na dveh nadstropjih - v pritličju desno so otroške knjige, odrasli pa se morajo povzpeti v drugo nadstropje.

Bežen pregled knjig na policah pove, da knjižnica svojo zbirko knjig redno obnavlja, saj večina knjig ni starih, pač pa so izdane v zadnjih dvajsetih letih. Med njimi je precej prevodov švedskih pisateljev v slovenščino.

Knjižnica je odprta vsak dan. Tisti, ki ne živijo v Stockholmu, si knjižnično zbirko lahko ogledajo na spletni strani biblioteket.stockholm.se in izbrano knjigo naročijo preko svoje mestne knjižnice. Pozivam bralce Slovenskega glasila in vse rojake, da si slovenske knjige izposojajo, da bomo obdržali to bogastvo in da bo zbirka knjig še bolj obsežna.

Slovenska böcker i Sverige

Biblioteket med böcker på olika språk är återigen öppet men finns nu på ett annat ställe. Förr fanns det på Odenplan men nu är det på Kungsholmens bibliotek, S:t Eriksgatan 33 i Stockholm. Slovenska böcker finns på plan två planvåningar - på bottenvåningen till höger finns barnböckerna och böcker för vuxna finns på plan två.

När man skummar igenom utbudet ser man att det förnyas kontinuerligt. De flesta böckerna är utgivna under de senaste tjugo åren, bland dem finns också ett flertal svenska författares böcker översatta till slovenska.

Biblioteket är öppet varje dag. De som inte bor i Stockholm kan se utbudet på följande hemsida: biblioteket.stockholm.se och beställa vald bok genom sitt lokala bibliotek. Jag uppmanar läsarna av Slovenska bladet och alla landsmän att låna slovenska böcker så att vi kan behålla denna skatt och för att utbudet ska bli mer omfattande.

Brane Kalčević

V SPOMIN – IN MEMORIAM

V SPOMIN GABRIJELI KARLIN

Sporočamo žalostno vest, da nas je 4. aprila v 86. letu starosti za vedno zapustila in odšla k Bogu naša draga mama Gabrijela Karlin, mama sinov Leopolda, Roberta in Simona Karlin ter babica Andreasa, Viktora in Annie Karlin, prababica Vilme in dveh sestra Avguštine in Olge Budja.

Gabrijela Karlin, roj. Budja, se je rodila v vasi Godemarci, občina Ljutomer, daljnega leta 1936. Kot odrasla je odšla od doma. S posredovanjem prijateljice se je zaposlila v tovarni Šešir v Škofji Loki. Tu je kmalu srečala tudi svojega moža Leopolda Karlin iz Virloga. Leta 1963 se jima je rodil prvi sin Poldi Karlin. Leta 1966 sta se Karlinova odločila za obisk na Švedskem k sestri in njeni družini. T

u sta se jima rodila še dva sinova, Robert leta 1966 in Simon leta 1968.

Ker so se v Landskroni na Švedskem nahajali že tudi ostali člani družine Budja, so kmalu ustanovili slovenski kulturni klub Triglav. V okviru društva so ustanovili pevski zbor. Vsi člani družine so bili pevsko nadarjeni, kar so prinesli s seboj iz Slovenije. Oče je bil organist v domači župniji pri Mali Nedelji in ta krščanska dediščina je družino spremljala vse do danes. Tudi druga in tretja generacija potomcev Avgusta in Angele Budja se je vključila v pevski zbor. Zaradi vmešavanja starega režima v Sloveniji je prvotno društvo menjavalo ime iz Triglava v Lipo in nazadnje v Orfeum. Gabrijelo bomo pogrešali ne le kot mamo in babico, temveč tudi kot sestro, teto in pevko. Pela je sopran v zboru in v tercetu Sestre Budja, s katerimi je posnela številne pesmi, ki so dostopne na Youtube. Gabrijeli sta sv. obhajilo prinašala dva duhovnika, slovenski Zvonko Podvinski ter njen župnik pater Roman Kepa iz Lanskrone, kjer je živela.

Počivaj v miru, draga naša Gabrijela - Jelka. Srčno upamo, da je zdaj tvoja duša že pri Bogu in pri tvojih prednikih, ki so odšli s tega sveta pred teboj. Pogreb drage pokojnice je bil v Landskroni dne 26. aprila ob 11. uri. Dragi pokojnici, tudi mi pridemo prej kot slej za teboj.

sestra Avguština Budja

Draga Jelka Gabriijela Karlin,

skozi mnoga desetletja ste bili globoko povezani s Cerkvijo, pisano z veliko in tudi z malo začetnico. Najprej pri Mali Nedelji, potem pa pretežni del življenja v Landskroni na Švedskem, kakor tudi s Slovensko katoliško misijo Göteborg na Švedskem in z njenimi narodnimi ravnatelji. Premalo je prostora na razpolago, da bi človek lahko opisal in ovrednotil vaše tako bogato življenje kristjanke, velike Slovenke, izjemne sopranistke, dobrotnice ...

Hvaležen sem Bogu za vaše bogato življenje in pričevanje v svetu, v katerem ste živeli. Bili ste eden od stebrov slovenske skupnosti v Landskroni. Prizadevali ste si za pokončno hojo s Kristusom najprej, da bi mogli biti pokončni tudi v odnosu do vaših bližnjih, ki so vas cenili in spoštovali. Ob koncu življenja ste tudi vi prehodili svoj križev pot in doživeli »lastno Golgot«, ki naj se po Jezusovem vstajenju spremeni v večno srečo v nebesih, za kar ste si tako prizadevali. Živeli ste skromno, tiho in ponižno, a vendar ste se zavzemali za resnico in pravico. Svojo dobroto ste konkretizirali v skritih dobrih delih. Naj vam bo dobri Bog bogat plačnik.

Dar vere, ki ste jo kot lučko pri krstu prejeli, ste skrbno negovali in varovali. Naredili ste vse, da ste »kupili njivo, kjer je bil skrit zaklad« in ste »kupili dragoceni biser«, da je bila vaša vera živa in konkretna, pričevalna.

Imel sem to veliko milost, da sem ji na njeno prošnjo na samo svečnico podelil bolniško maziljenje na njenem domu, kjer nas je duhovnike tolikokrat gostila pred sv. mašo v Landskroni. Potem sva jo s p. Romanom, njenim župnikom, obiskovala s sv. obhajilom. Prvo nedeljo v aprilu, dan pred smrtjo pa je prejela poslednje maziljenje in sv. popotnico. Kaj lepšega in večjega za na pot »domov«, v nebesa. Spravljena z Bogom in s svojimi dragimi, obkrožena od njenih domačih, je mirno zaspala v Gospodu 4. aprila 2022 v hospicu v Helsingborgu.

Našim rojakom bi rad povedal, kako pomembno je za večno življenje in večno srečo biti spravljen in biti pripravljen za zadnjo pot. Tako sem v mesecu dni doživel milost poslednjega maziljenja, ki sem ga podelil Zofki Krajnčičevi, mami moje sošolke Marije v Brežicah, ko sem bil 16. marca na pogrebu moje svakinje Milene. Še en tak primer je bil tudi s Štefanom Žalikom. Bila je sobota 5. marca zvečer, ko me je poklical naš Vinko iz Göteborga, sam sem imel v Malmö en velik krst, da Štefan odhaja in da ima zelo malo časa še na razpolago. Sam nisem nikakor mogel priti v doglednem času nazaj domov. Po drugi strani pa sem ravno to prvo nedeljo imel sv. mašo za naše rojake čisto na jugu Švedske. Kaj storiti v takšni situaciji? Zaupal sem Gospodu in v njegove roke položil Štefanovo dušo in življenje. V nedeljo zgodaj zjutraj me je poklicala ena izmed hčera ter prosila za pomoč. Hitro smo se organizirali in Štefana je obiskal ter mu podelil poslednje maziljenje bolniški duhovnik Dudek. Tako je tudi Štefan, ki je bil praktični vernik, deležen poslednjega maziljenja, oziroma sv. popotnice, kar je za kristjana izrednega pomena. Na žalost pa je večji del ljudi, ki iz nevednosti na eni strani in zaradi napačnega razmišljanja menijo, da bi potem njihovi sorodniki po podelitvi bolniškega maziljenja »moral umreti«. Moj odgovor je bil in bo vedno enak: »zakramenti so za žive, ne za rajne«. Rajnim je duhovna pomoč prepozna.

V ZADNJE SLOVO TALLY PERKO

(* 9. november 1971 - + 24. februar 2022)

»In tvojo dušo bo presunil meč bolečin«, tako je napovedal starček Simeon Mariji, Jezusovi Materi, kaj se bo dogajalo tudi z njo, ko bo spremljala svojega sina na njegovi življenjski poti ter na njegovem križevem potu. Podobno sta doživljala Tallyjina starša Andrej in Cirila ter njeni sestri Heidi in Ann-Marie, predvsem pa hči Pamela, ko so zvedeli za tragično smrt. V petek 22. aprila so se od nje še zadnjič poslovili v Helsingborgu.

Srečevali smo se doma pri njenih starših v Bjuvu in tudi v cerkvi v Helsingborgu pri slovenski sv. maši, kjer je brala berilo in skupaj s starši prepevala pri slovenskem bogoslužju. Hvala za lepo sodelovanje. Naj se čimprej spremeni v srečo večnega življenja, po katerem hrepenijo naša srca. Sreča izhaja od srečevanj, najprej z Bogom, da bi se znali srečevati s soljudmi. Poznali smo jo kot veselo osebo, prijetnega vedenja in značaja, dobrovoljno, vedno pripravljeno zapeti tudi slovenske pesmi.

Draga Tally, hvala za tvoje tako kratko poslanstvo. »Sikta mot stjärnorna« (stremeti k zvezdam) je bilo tisto srečanje v Jonseredu blizu Göteborga, kjer sem vas, tri sestre, imel priložnost poslušati na snemanju za oddajo na švedski TV. Nešteto krat sem bil povabljen v vašo družino, kadar ste praznovali, in tudi na drugo nedeljo v mesecu, kjer sem bil deležen pozorne ljubezni Cirile in Andreja Lazukič, ki sta vedno odprla vrata slovenskim duhovnikom, kadar so bili na poti v cerkev k slovenskemu bogoslužju. In tam se je med drugim prepevalo slovenske pesmi.

Velik boglonaj staršema in tudi tebi, ki si prihajala na naša srečanja ob oltarju ter tam tudi sodelovala. Počivaj v miru. Enako naj bo deležen večnega počitka in Božjega usmiljenja tudi tvoj Roman. V molitvi za rajne sta odslej z nami tudi vidva. Hvala, ker si bila del nas in našega potovanja. Nasvidenje v nebesih. V tej žalosti nas tolažijo Jezusove besede: »Jaz sem vstajenje in življenje...; kdor veruje v mene bo živel, četudi umrje...«

Draga Jelka in Tally, nekdo je tako lepo zapisal: Ne bomo tožili, ker sta odšli. Hvaležni bomo, ker sta bili, jaz pa dodajam, ker smo vaju »imeli«. Nasvidenje v nebesih!

Vaš hvaležni Zvonko Podvinski

V HVALEŽNI SPOMIN NA ŠTEFANA ŽALIKA

De mortuis nihil nisi bene. -- "O mrtvih vse najboljše."

So srečanja v življenju, ki se za vedno zapišejo v človeška srca. Eno takšnih srečanj je bilo romanje v Lurd leta 1995, ki nas je s Štefanom povežalo tukaj na zemlji. Z njim ostajamo povezani tudi na poti v nebesa, ki so bila zanj prva in najvišja zahteva v življenju. Narediti vse, da bi dosegel nebesa. Kakor je zapisal škof Slomšek: »v nebesih sem doma..., od tega ne sveta..., tam Jezus krono da, tam je moj pravi dom, tam večno srečen bom.«

Skriti zaklad na njivi, dragoceni biser? Kaj nam danes, ob zadnjem slovesu od Štefana želi povedati Jezus z eno in drugo priliko? Ta skriti zaklad na njivi, ta dragoceni biser, za katerega je vredno vse žrtvovati, to je luč vere, ki nam sveti v življenju in nas vodi po poti za Jezusom. To je tista večna luč, ki nam bo svetila na zadnji poti domov v Očetovo hišo, v nebesa.

S Štefanom Žalikom, tem globoko vernim Prekmurcem sem se srečal davnega 1995. leta, ko smo Slovenci s Švedske na Veliki četrtek startali z romanjem v Lurd. To romanje me je globoko povežalo z njim tukaj na zemlji, kakor tudi z zadnjim obiskom za njegov 85. rojstni dan, ko sem ga skupaj z Vinkom 28. februarja, dan po osebnem prazniku obiskal in mu prinesel sv. obhajilo. Kdo bi si mislil, da bo že koncem tega istega tedna, to je v začetku meseca marca moral v bolnico, od koder se ne bo več vrnil. Prvo soboto v marcu sem imel krstno slavlje v Malmö, o čemer ste brali v aprilski Naši luči.

To isto soboto me je poklical Štefanov prijatelj Vinko in me prosil za poslednje maziljenje za Štefana, kar me je začudilo, saj smo v ponedeljek praznovali njegov rojstni dan. Upal sem, da bo Štefan zmožal preživeti to noč. In res, hvalabogu me je v nedeljskem jutru poklicala hči Katarina in povedala, da je še samo malo časa za našega velikega prijatelja in dobrotnika Štefana. Hvalabogu smo uspeli urediti enega sobratov iz Göteborga, ki je uspel še pravi čas podeliti dragemu prijatelju Štefanu poslednje maziljenje, oziroma sv. popotnico, kot temu rečemo. Če si je kdo to zaslužil, potem si je to prav on, ki mu je bila nedeljska sv. maša nekaj svetega, čeprav je »moral« voziti z avtom s podeželja v mesto skoraj dve uri. Ampak za Štefana to ni bil noben problem. Pa sv. spoved in sv. obhajilo, to je bilo zanj nekaj svetega in nujnega. Brez tega ni mogel živeti. Prav tako je iz vere črpal moč za tisto znano prekmursko gostoljubje. Od njega se ni smelo iti lačen, pa tudi žejen ne. Koliko slovenskih gostov, ki so prišli za Binkošti na romanje v Vadsteno je bilo deležnih njegovega gostoljubja. Pri oltarni mizi se je učil gostoljubja in je tako uresničeval Jezusovo povabilo: Pojdi in tudi ti tako delaj.

Njegova ljubezen se je razdajala za tri hčere ter vnuke in celo pravnuke. Kakšno veselje so mu bili vsi njegovi domači. Vendar je kot verni Prekmurec imel odprto srce za mnoge druge. Njegova »strast« je bila pridelava zelenjave, naj bo na podeželju, ali pa na otoku Öckerö, kjer je od svoje švedske »mame« Ingeborg podedoval na otoku Öckerö skromno, a tako domačo hišo, ki je bila znana po gostoljubju in to po prekmurskem gostoljubju.

V sredini 60-tih let prejšnjega stoletja in tudi tisočletja ga je pot iz Prekmurja preko Italije pripeljala na Švedsko. Štefan je bil zelo znajdljiv in praktičen ter si je hitro našel delo v Volvo in tudi v SKF, v tovarni krogličnih ležajev. Kasneje se je zaposlil v Ahsell, od koder je odšel v zaslužen pokoj, ki ga je znal na zelo preprost in skronem način tudi uživati. Posebej je bil v poletnih mesecih med otokom in landet, kot je rekel svoji skromni hišici na podeželju. Štefan je bil zelo dejaven v Johannesgårdenu, kakor tudi v župniji Kristusa Kralja v Göteborgu, kjer smo se od njega še zadnjič poslovili s pogrebno sv. mašo, ki ji je nekoliko kasneje sledil žarni pogreb. Štefan ni bil kar tako, ali nekdo, saj je v začetku 70-tih let prejšnjega stoletja bil prvi na Švedskem, ki so mu operirali mehanske srčne zaklopke. Štefan Žalik, Vinko Tomažič in Štefan Vuković, to so bili veliki kompanjoni, ki so služili v narodni obrambi na Švedskem in so bili na to zelo ponosni.

Dragi Štefan, hvala Bogu za vas, za vaše pričevanje o zvestem Prekmurcu, za vašo pokončno držo, za vaš ponos kot Slovenca, ki ga je na Švedsko pripeljala življenjska pot. Luč vere vas je vodila iz Prekmurja vedno in povsod po svetu. Skrbno ste varovali in negovali ta najdragocenejši zaklad, ko gre za zakramentalno življenje. Sveta maša in srečanje pri oltarju, zakrament pokore in sv. obhajilo, molitev, dobra dela, pomoč človeku v stiski, tisto velikodušno prekmursko gostoljubje, negovanje pristnega in iskrenega prijateljstva. To je le nekaj skromnih besed zahvale, ki smo jih doživeli v teh letih, ko smo vas srečevali, pa naj bo to na Kortedali, na deželi ali na otoku Öckerö, kjer ste večkrat tudi skupaj z Rožo in Vinkom Tomažičem sprejemali naše goste, ki so prišli kot romarji na binkošti v Vadsteno.

Ecce quomodo moritur justus! Glejte, kako umira pravični! Spravljeni z Bogom, okrepljeni z zadnjim maziljenjem, srečno pot domov v nebesa! Vaš hvaležni Zvonko Podvinski

Slovo od Štefana

Štefana sem velikokrat srečala, kadar je prišel k maši in po njej smo pri kavi poklepetali. Kasneje sem slišala, da je v domu za ostarele v Tuvah.

Štefan je bil vedno zgovoren in prijazen. Ko sem si ogledala sobo za Karlija v domu za ostarele, sem najprej med vrati srečala Štefana. Bila sem vesela, da bosta dva Slovenca lahko skupaj in si delala družbo. Skupaj sta gledala televizijo drug drugega obiskovala v sobah. 27. februarja je Štefan praznoval 85 let in nekaj dni pred tem sem s seboj prinesla šopek rdečih nageljnov in za h kavi »semilor«. Skuhala sem kavo in skupaj smo preživeli nekaj časa. Ob slovesu mi je dal roko, me objel in se zahvalil za pozornost. Takrat še nisem vedela, da je bilo zadnjic. Videla sem, da je bil otečen in nekaj dni pozneje je odšel v bolnico, kjer je tudi umrl. Ko mi je g. župnik sporočil žalostno novico, nisem mogla verjeti, obenem pa sem bila zadovoljna, da smo praznovali njegov rojstni dan.

Pogreb in slovo je bilo v katoliški cerkvi na Hedenu, kjer sem srečala njegove hčerke in njihove družine. Vedno je tako lepo govoril o svojih pridnih dekletih.

Karliju osebje v domu ni povedalo, da Štefana ni več. Hodil je trkat na njegova vrata, ki pa so bila zaklenjena. Novico sem sporočila Karliju in dejal je, da ga pogreša.

Zelo hitro se lahko konča življenje in prijateljstvo, zato ne pozabite tudi na te sorodnike in drage, ki živijo po domovih.

Marija Kolar.

PISMA BRALCEV

Rezultat volitev v državni zbor 24. aprila 2022

Letošnje volitve je zaznamovala za Slovenijo visoka kar 71 odstotna volilna udeležba. Na volitvah 2018 je znašala samo 53 odstotkov. To dokazuje, da so se volilci naveličali zmešnjave, ki je vladala zadnji 2 leti. Nenehna imenovanja in odstavljanja visokih, pa tudi malo nižjih državnih funkcionarjev in javni prepiri na družabnih medijih so prešli vsako razumno mejo. Jasno je, da je era Janeza Janše pri koncu, novi mandatar bo kot kaže 57-letni inženir in poslovnež Robert Golob, doslej direktor največjega energetskega podjetja GEN-I, čigar stranka »Svoboda« obstaja od januarja 2022. V DZ se je tokrat prebilo 5 strank (doslej 7) in to: Gibanje Svoboda 41 mandator, SDS 27, NS-KD 8, SD 7 in Levica 5. Izpadli sta LMŠ in Zeleni Slovenije. Posebnost Slovenije; to je že tretja »sveža« stranka, ki je zmagala. 2013 je dobila največ glasov Alenka Bratušek s stranko Pozitivna Slovenija, 2018 pa humorist in politik Marjan Šarec, katerega je po odstopu januarja 2020 nasledil dosedanji premier Janez Janša.

Jožef Ficko

Skogshistoriska Sällskapetets besök i Slovenien

Skogshistoriska Sällskapetets 7 dagars besök i Slovenien under månadskiftet september/oktober 2021. Våra värdar var Niko Rainer med kollegor på GDZ. Niko är sedan länge min vän. Gruppen besökte bland annat trakten kring Idrija, det tekniska museet i Bistra samt bok- och ekskogar i Brežiceregionen, längs Savas dalgång.

Inskickat av: Staffan Berg

Den efterlängtrade årliga resan till allas vårt älskade Vadstena

Den efterlängtrade årliga resan till allas vårt älskade Vadstena

Två år av väntan, längtan men i år blev den äntligen av – den årliga pingsträffen i Vadstena!

Liksom tidigare år, hyrde vi i slovenska föreningen Köping en buss och åkte på vår traditionella pilgrimsfärd. Jag har varit med så länge jag kan minnas och ser varje år jättemycket fram emot denna träff. Många fina minnen har skapats där, kära återseenden, traditionsenlig inledning av träffen med mäsas och sedan fest med bra musik. I år var det lite extra, förutom alla jubileer, mina favvisar förgyllde nämligen festen! Jag pratar självklart om kvintett DORI – det var ”bara” 26 år sen vi lärde känna varann just i Vadstena när de var här för första gången och igår var de här för 4e!

Allt var sig likt i Vadstena, mingel hos nunnorna, glad stämning och förväntningarna på dagen var stora! Vi som deltog på mässan hade äran att få ta del av biskop Anders Arborelius kloka ord, även g. Jože Drolic deltog i mässan (nostalg för mig som ”växte upp med honom” och självklart även allas vår Zvone Podvinski, nyckelpersonen – utan honom och SKM har vi ingen Vadstenaträff.

Processen mellan kyrkorna – precis som vi alla minns den. Vi fick turisternas och Vadstena-besökarnas uppmärksamhet tack vare våra fanor, sång och vårt flera meterlånga process-tåg. Vår lind står kvar där den planterades för många år sen nu, då liten och tanig, nu ståttig och grön – även den fick sig en påhälsning av oss.

Men! Något nytt fångade min uppmärksamhet där, på kyrkogården. Något som gjorde att det stack till i mammahjärtat och fick mig att reflektera över livet, föräldraskapet, orättvisorna. Esmeralda, även kallad Lilla hjärtat ligger begravd där. Ni vet den där sockersöta, glada dockliknande flickan som hittades avliden år 2020 efter att ha misshandlats och dödat av sina föräldrar? Hon, som fick smaka lite på, även om under mycket kort tid, den där tryggheten alla barn har rätt till, få vara barn och leka och leva som alla andra trygga barn – inte hos sina biologiska föräldrar men i ett LVU-hem. Placeringen där avslutades dock eftersom hennes biologiska föräldrar ville ha hem henne – vilket de också fick.

Samma flicka som därför, pga starka föräldrarättigheter, heller inte hann uppleva sin barndom, skolgång, dagar fyllda med lek, barnsånger, skratt och busiga påhitt, hon hann bara bli tre år när hon påträffades död. Dödad av sina föräldrar. Föräldrar som inte var menade att vara föräldrar.

Utöver föräldraskapet, åtar man sig även ett livslångt ansvar för de man sätter till världen. Det är ibland krävande, stressigt, osjälvviskt, ett evigt pusslande i en livslång investering – ju mer man ger, desto mer får man tillbaka. Det ger en även en villkorslös kärlek och massa bra energi – tack och lov övervinner det även den jobbigaste trotsen! Alla är dock inte menade att vara föräldrar, Lilla hjärtats ”föräldrar” är några av dem, tyvärr. (min åsikt)

Träffen fortsatte enligt tradition – träff på nunnornas bakgård, med mat, dryck och slovensk musik! I festlokalen var stämningen på topp! Dans, kulturprogram, återigen dans, mat och dryck och fest hela natten lång!

Jag vill rikta ett stort Tack! till allas vår Zvone, som årligen ser till att vi träffas i allas vårt älskade Vadstena, tack till alla som var med och genomförde denna träff, till kvintett DORI som nog gärna kommer igen, till nunnorna och Vadstena som årligen tar emot oss. Tack även till er, som både genom stora och små saker möjliggör att våra barn får vara barn – att de får vara trygga, lekfulla och får växa upp i en värld där de är välkomna, önskvärda och ger oss vuxna den villkorslösa kärleken som bara ett barn kan ge. Tack!

Med ännu fler oförglömliga minnen begav vi oss hemåt till Köping igen. Tacksamma för ännu en trevlig pingsträff innehållandes massa härliga möten, utbyten, minnen och såklart även dansgolvsröj! Mina tankar går dock även till Lilla hjärtat som nästa år ska få ett ljus från mina barn på sin grav.

Skrivet av Suzana, mamma och tredje generationens sloven i Sverige

ČETRTEK, 30. JUNIJ 2022, LJUBLJANA

- Ob 18. uri v NUK-u voden ogled razstave z naslovom Plečnikova knjižnica in koncert Ljubljanskih Madrigalistov v Veliki čitalnici

PETEK, 1. JULIJ 2022, NOVO MESTO

- Posvet z naslovom *Prva, druga in post-Jugoslavija v včerajšnjih in sodobnih slovenskih selitvah*
- Predavanje o Maksimu Gaspariju z naslovom *Iz naroda za narod* (Knjižnica Mirana Jarca)

SOBOTA, 2. JULIJ 2022, NOVO MESTO

- Finale 7. nogometnega prvenstva Slovencev po svetu na (stadion Portoval)
- Razstave: Maksim Gaspari, Moj košček Slovenije, 30. obletnica Izseljenskega društva Slovenija v svetu (Knjižnica Mirana Jarca)
- Ob 16h lutkovna predstava Mala čarovnica, Mladi Celovčani (Glavni trg)
- Ob 17h nastopi zamejskih in izseljenskih folklornih skupin, zborov, komornih zasedb in solistov (Glavni trg)
- Ob 19.30 koncert Prifarskih muzikantov in razglasitev zmagovalcev nogometnega prvenstva (Glavni trg)

NEDELJA, 3. JULIJ 2022, LJUBLJANA

- 28. tabor Slovencev po svetu (Zavod sv. Stanislava)

Slovensko GLASILO - Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping
www.slovenskazvezasvedskem.com

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com
Telefonska številka: +46 (0) 736003092

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KULTURE SLOVENIJA

Preds: Karli Zunko
c/o Karli Zunko,
Norra Torggatan 17, 640 30 Hälleforsnäs
slovensko.drustvo@gmail.com

IVAN CANKAR

Preds. Ivan Zbasnik, 035- 21 12 94
Meteorvägen 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@bahnhof.se

SD SIMON GREGORČIČ

Preds. Alojz Macuh,
Scheelegatan 7, 731 32 Köping
aa.macuh@gmail.com
<http://antonbreznik.wixsite.com/simon>

KD SLOVENIJA

Preds. Miran Rampre,
073-384 08 23

SLOVENSKI DOM

Preds. Jože Zupančič, 031-98 19 37
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
marrat68@hotmail.com

VELEPOSLANIŠTVO Republike Slovenije

Amaliegade 6, 2. Floor
1256 Köpenhamn, Danmark
Tel: 0045 33 73 01 20, 0045 33 73 01 22
sloembassy.copenhagen@gov.si

SKD FRANCE PREŠEREN

Preds. Lado Lomšek, 031-46 26 87
c/o Lomšek
Stora björn 33, 415 16 Göteborg
ladolomsek2@gmail.com

SD PLANIKA

Preds. Rudolf Belec, 040-21 80 48
Mobilni telefon: 0709-535401
V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö
kontakt@planika.se
www.planika.se

SD STOCKHOLM

Preds. Rok Ogrin
Slovenska föreningen i Stockholm
c/o Rok Ogrin
Grindtorpsvägen 41 lgh 2001; 183 49 Täby
slovdrustvo.stockholm@gmail.com
<http://slovenskodrustvostockholm.weebly.com/>

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

Preds. Danni Stražar
c/o Bencek-Budja
Nattljusgården 28 B, 261 72 Häljarp
orfeum.slosve@gmail.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 0708278757
zvone.podvinski@rkc.si

Tisk/tryck: Grafika Gracer d.o.o., Celje, Slovenija/Slovenien

